

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/530/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318203862
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1318203862.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O. O., nar. XX.XX.XXXX a P. O., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, so sídlom Krátka 1, 903 01 Senec, deti rodičov: matka - P. Y. O., F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. D. XXX, XXX XX D., zastúpená JUDr. Evou Kubaskou, advokátkou so sídlom Miletičova 3/A, 821 08 Bratislava, a otec - doc. G. T. O., F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX, XXX XX W., v konaní o návrhu otca na nariadenie výchovného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 09.07.2018, č.k. 39/155/2018-32, v spojení s opravným uznesením zo dňa 22.10.2018, č.k. 39P/155/2018-123, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že návrh otca sa z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Bratislava III uznesením zo dňa 09.07.2018, č.k. 39/155/2018-32, v spojení s opravným uznesením zo dňa 22.10.2018, č.k. 39P/155/2018-123, nariadil na návrh otca neodkladným opatrením výchovné opatrenie maloletým deťom O. O., nar. XX.XX.XXXX a P. O., nar. XX.XX.XXXX a ich matke P. Y. Kasardovej, F., nar. XX.XX.XXXX a otcovi doc. G. T. O., F., nar. XX.XX.XXXX, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, odbor sociálnych vecí, so sídlom Krátka 1, 903 01 Senec, za účasti psychológov a na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia uložil rodičom povinnosť spolupracovať s uvedeným zariadením po dobu troch mesiacov. Vo zvyšnej časti návrh otca zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 166, § 324 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 329 ods. 1, § 331 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) a § 37 ods. 2 písm. d), § 37 ods. 4 písm. a) Zákona o rodine, dospievajúc k záveru, že návrh otca na nariadenie výchovného opatrenia neodkladným opatrením je čiastočne dôvodný. Konštatoval, že na Okresnom súde Bratislava III prebieha pod sp.zn. 37P/533/2014 konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré nebolo doposiaľ právoplatne skončené. Uviedol, že Okresný súd Bratislava III uznesením zo dňa 28.03.2018, č.k. 37P/533/2014-1453, dočasne zakázal styk otca s maloletými deťmi a vec nie je doposiaľ právoplatne skončená. Mal za to, že rodičia sa na styku otca s maloletými deťmi nevedia dohodnúť, keď maloleté deti otca odmietajú a tento má naopak veľký záujem participovať na ich výchove. Vzhľadom na zaznamenané nevhodné správanie maloletých detí, ktoré otca nerešpektujú, a nefungujúcu komunikáciu medzi rodičmi uložil maloletým deťom a rodičom výchovným opatrením povinnosť podrobiť sa odbornému sociálnemu poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, poukazujúc na záujem maloletých detí, a vo zvyšku návrh otca ako nedôvodný zamietol. Rozsah odborného poradenstva určil v trvaní troch mesiacov, pričom bližšie

špecifikáciu časového rozpätia jednotlivých stretnutí ponechal v kompetencii Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, a to aj s poukazom na prázdninové a dovolenkové obdobie. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP).

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne matka podľa § 365 písm. d), f) a g) CSP. Odvolaciemu súdu navrhla, aby rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh otca zamietne. Namietala miestnu nepríslušnosť súdu prvej inštancie, keďže maloleté deti od roku 2016 bývajú v obci D. v okrese T. X.. Uviedla, že maloleté deti sú aktuálne v zmysle neodkladného opatrenia Okresného súdu Bratislava III zo dňa 10.01.2017, č.k. 37P/533/2014-97, zverené do jej osobnej starostlivosti s tým, že daným rozhodnutím bol upravený aj styk otca s maloletými deťmi. Otec sa podľa jej vyjadrenia počas styku s nimi správa neadekvátne, je s nimi v konflikte a ich názor neberie do úvahy. Poukázala na závery znaleckých posudkov PhDr. O. O., PhD. a PhDr. Mgr. B. C., v ktorých bolo správanie otca označené za psychické týranie maloletých detí. Uviedla, že z dôvodu neštandardného priebehu styku otca s nimi v období od decembra 2017 do januára 2018, bolo na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bratislava V začaté trestné konanie vo veci podozrenia zo psychického týrania maloletých detí otcom. Maloleté deti sa podľa jej vyjadrenia podrobujú rôznym poradenstvám už od roku 2015, napr. sociálnemu poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda v trvaní 40 hodín v zmysle rozhodnutia Okresného súdu Bratislava III zo dňa 31.03.2016, č.k. 37P/233/2015-290, ktoré bolo ukončené dňa 17.01.2018. Zdôraznila, že realizácia daného poradenstva za záverečné obdobie bola v písomnej správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda vyhodnotená ako neúspešná. Spochybnila záver súdu prvej inštancie o nevhodnom správaní maloletých detí, keďže tieto majú vynikajúce výsledky v škole a s výnimkou stretnutí s otcom a jeho manželkou u nich nebolo zistené žiadne neprimerané správanie, ktoré bolo podľa jej názoru podnecované priamo otcom, a to s poukazom na prepis zvukového záznamu obsahujúceho v spise Okresného súdu Bratislava III sp.zn. 37P/533/2014. Zdôraznila, že otca o maloletých deťoch informuje, avšak tento s ňou komunikuje nátlakovo a maloleté deti sa snažia prostredníctvom tretích osôb prinútiť k poslušnosti. Uviedla, že na jeho podnet bola kontaktovaná mediátorkou PhDr. P. O. K., ktorá používa už prekonaný syndróm zavrhnutého rodiča, následne jej otec doručil návrh na striedavú osobnú starostlivosť v pomere 50:50 bez bližšieho určenia a zároveň bola oslovená redaktorkou Y. F. a aktivistom organizácie Rada pre práva dieťaťa PhDr. U. S., PhD.. Súdu prvej inštancie vytkla, že sociálne poradenstvo nariadené napadnutým rozhodnutím sa má realizovať na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, hoci maloleté deti žijú v okrese Dunajská Streda. Namietala tiež nezohľadnenie všetkých dôkazov vykonaných Okresným súdom Bratislava III v konaní sp.zn. 37P/533/2014 a nepreskúmanie aktuálnej situácie maloletých detí súdom prvej inštancie.

4. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky odvolaciemu súdu navrhol napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť. Bol toho názoru, že negatívny postoj matky voči nemu sa prenáša aj na maloleté deti, ktoré ho nerešpektujú a správajú sa k nemu urážlivo až vulgárne, na čom nič nemení ani ich pozitívne hodnotenie školou. Výslovne odmietol tvrdenie matky, že nevhodné správanie detí voči nemu sám podnecuje. Namietal neobjektívnosť znaleckých posudkov PhDr. Karola Kleinmanna, PhD. a PhDr. Mgr. Eleny Fortis, na ktorých podal aj trestné oznámenia. Vo vzťahu ku konaniu vedenom na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Bratislava V uviedol, že mu doposiaľ nebolo vznesené obvinenie, pričom dané konanie bolo iniciované voči obom rodičom ako podozrivým. Mal za to, že z dôkazov predložených matkou vyplývajú jeho opakované pokusy o vyriešenie ich situácie, keď matku oslovil prostredníctvom mediátorky, predkladal jej návrhy zohľadňujúce potreby maloletých detí, avšak táto akékoľvek snahy o spoluprácu odmietla. Zdôraznil, že neúčinnosť predchádzajúceho výchovného opatrenia nebola spôsobená iba jeho zavinením a zároveň tým nie je vylúčený možný úspech ďalšieho výchovného opatrenia. Uviedol, že až rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.07.2018, č.k. 11CoP/250/2018-1624, ktorým bol zrušený zákaz jeho styku s maloletými deťmi, mu umožnilo s nimi po dlhom čase odlúčenia opätovne nadviazať osobný kontakt. V súčasnej situácii považuje výchovné opatrenie za jednu z mála možností prípravy maloletých detí na komunikáciu s ním a jeho prítomnosť v ich životoch, a to aj za účasti matky tak, aby vznikol dialóg medzi rodičmi.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Matka vo svojom vyjadrení k stanovisku otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne potvrdila, že došlo k prerušeniu komunikácie medzi otcom a maloletými deťmi, avšak bez priamej súvislosti s

rozhodnutím o zákaze styku, a to z dôvodu neštandardného priebehu styku otca s nimi. Uviedla, že to bolo v období ukončenia realizácie výchovného opatrenia, počas ktorého sa maloleté deti v zmysle záverečnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda otvorili komunikácii a svoje názory vedeli otcovi jednoznačne prejavíť a vyargumentovať. Podľa vyjadrenia matky mali vážne výhrady k tomu, že ich styk s otcom prebiehal za prítomnosti ďalších osôb, otec si z neho zabezpečoval zvukové záznamy, videozáznamy a fotografie, nerešpektoval dohodnutý program a neustále na ňu a jej manžela slovne útočil. Zdôraznila, že maloleté deti napriek tomu počas roku 2017 predkladali otcovi návrhy na realizáciu styku, na ktoré však tento neprihliadal. Mala za to, že ak maloleté deti reagovali na otca a jeho manželku vulgárne, išlo o ich obranu, keď pociťovali nátlak zo strany otca, resp. ním mali obmedzenú osobnú slobodu. Uviedla, že otec neprehodnotil svoje správanie a neprejavil snahu priblížiť sa k maloletým deťom, ale naopak sa stavia kriticky k tretím osobám, keď napr. napadol ňou uvedené znalecké posudky. Popísala priebeh jeho styku s maloletými deťmi v mesiacoch august a september 2018, keď sa opakovane za nimi dostavil v sprievode neznámej osoby, pričom maloleté deti s ním odmietli odísť. Uviedla, že podľa aktuálneho názoru maloletých detí je otec falošný, zastrašuje ich, boja sa, že ich niekde odvezie, majú výhrady k osobám, ktoré ich pri stretnutiach špehujú ako aj k vyhotovovaniu nahrávok otcom za účelom ich predloženia úradom. Maloleté deti sa podľa jej vyjadrenia od septembra 2018 podrobujú programu Sanácia rodiny v S. o.z..

7. Otec v odvolacom konaní doručil súdu prvej inštancie aj ďalšie podania, v ktorých žiadal o opravu napadnutého uznesenia, o čom súd prvej inštancie rozhodol opravným uznesením zo dňa 22.10.2018, č.k. 39P/155/2018-123. Zároveň poukázal na prieťahy v konaní spôsobené súdom prvej inštancie, avšak k vyjadreniu matky sa rozhodol ďalej nevyjadrovať. Odvolací súd sa preto uvedenými podaniami podrobnejšie nezaoberal, keďže tieto nemali vplyv na posúdenie správnosti uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné.

9. Odvolací súd poukazuje na účel neodkladných opatrení vo veciach maloletých detí, ktorým je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom, ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých detí, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti o maloleté deti je nariadenie neodkladného opatrenia namieste, ak si to vyžaduje verejný záujem podľa § 361 CMP, ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere v zmysle § 367 CMP, a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti podľa § 367 ods.1, CMP. Ustanovenie § 367 CMP, odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti s cieľom ochrany práva účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Odvolací súd pripomína, že každé neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností existujúcich v čase rozhodovania. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Základnou podmienkou uplatnenia tohto procesného inštitútu je preukázanie potreby neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov. V konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) je neodkladné opatrenie procesným prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv maloletého dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

10. Odvolací súd pred tým, ako by pristúpil k vyhodnoteniu dôvodnosti nariadeného výchovného opatrenia v kontexte s podaným odvolaním, bol povinný preskúmať rozhodnutie súdu prvej inštancie z hľadiska splnenia procesných podmienok. V posudzovanom prípade odvolací súd postup súdu prvej inštancie, ktorým výchovné opatrenie nariadil formou neodkladného opatrenia, uložením povinnosti maloletým deťom a rodičom podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, nepovažuje za správny. Odvolací súd v prejednávacom prípade vyslovuje právny názor, že na takýto postup súdu neboli splnené zákonné podmienky. Odvolací súd poukazuje na charakter a účel neodkladných opatrení aj podľa § 325 ods. 1

CSP a zdôrazňuje, že súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehavá a nevyhnutná. Pokiaľ ide o podmienku ohrozenej exekúcie, táto sa na dané konanie nevzťahuje, keďže ohrozenie exekúcie sa vzťahuje na vykonateľné súdne rozhodnutie alebo iný exekučný titul vo veci samej. Odvolací súd zastáva právny názor, že neodkladným opatrením nemožno nariadiť výchovné opatrenie, ktorého účelom v danom prípade je povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, pracovisko Senec, nakoľko tu absentuje podmienka bezodkladnosti úpravy pomerov z dôvodu ohrozenia záujmov maloletých detí. Súd o nariadení výchovného opatrenia podľa § 37 Zákona o rodine (či už na návrh, alebo aj bez návrhu), rozhoduje v samostatnom konaní, vyžadujúcom postup ako v konaní vo veci samej, t.j. nariadenie pojednávania, vykonanie dokazovania a vydanie rozhodnutia vo veci samej, s následnou povinnosťou súdu vyhodnotiť jeho účinnosť. V konaní o nariadení výchovného opatrenia rozhoduje súd vo veci samej uznesením vykonateľným uplynutím lehoty na plnenie, ktorá začína plynúť od jeho doručenia (§ 238 ods. 3 CSP).

11. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom.

12. Podľa § 112 ods. 2 CMP, ak sa zákonným spôsobom zmenia okolnosti, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť, môže súd preniesť svoju príslušnosť na iný súd, ak to vyžaduje záujem maloletého. Ak tento súd nesúhlasí s prenesením príslušnosti, rozhodne jeho nadriadený súd.

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 36 CSP, príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

15. Vo vzťahu k matkou namietanej miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v čase podania návrhu otcom dňa 08.06.2018 už na Okresnom súde Bratislava III prebiehalo pod sp.zn. 37P/533/2014 konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, ktoré nebolo právoplatne skončené, pričom doposiaľ nedošlo k postupu podľa § 112 ods. 2 CMP. Vychádzajúc zo zásady perpetuatio fori, t.j. zásady trvania už založenej miestnej príslušnosti, v zmysle ktorej miestna príslušnosť súdu vo veciach starostlivosti o maloleté deti určená v prvom konaní sa v zásade vzťahuje aj na všetky ďalšie konania až do dosiahnutia plnoletosti dieťaťa, odvolací súd dospel k záveru, že daná odvolacia námietka matky nie je dôvodná.

16. Odvolací súd poukazujúc na nesprávne závery súdu prvej inštancie, napadnuté uznesenie podľa § 388 CSP zmenil.

17. Pokiaľ súd prvej inštancie dospeje k záveru, že je potrebné, aby sa maloleté deti a ich rodičia podrobili odbornému poradenstvu, môže aj bez návrhu začať konanie o nariadení výchovného opatrenia, v ktorom bude rozhodovať po vykonaní dokazovania a zistení skutočného stavu veci formou rozhodnutia vo veci samej (uznesením). Vzhľadom na to, že maloleté deti sa už v predchádzajúcom období podrobili odbornému poradenstvu, vyšetreniu súdnymi znalcami, ako aj opakovanej psychologickú intervenciu, je potrebné, aby súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní posúdil dôvodnosť nariadenia ďalšieho výchovného opatrenia aj z hľadiska jeho účelnosti, a to s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých detí. Zohľadňujúc súčasné bydlisko maloletých detí, ktoré sa nachádza v územnom obvode okresu Dunajská Streda, a skutočnosť, že s maloletými deťmi v minulosti pracoval aj Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, je tiež nevyhnutné venovať dostatočnú pozornosť voľbe miesta realizácie prípadného výchovného opatrenia tak, aby ním boli maloleté deti čo najmenej zaťažované s poukazom na ich školské povinnosti a mimoškolské aktivity.

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

19. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).